DT1/26
DIRECTRIU TÈCNICA PER A LA CONSERVACIÓ DE DOCUMENTS

Una de les funcions principals dels centres d'arxiu és conservar la documentació de manera adequada per garantir-ne la integritat i perdurabilitat. Per aquesta raó, és fonamental tenir en compte i aplicar un seguit de mesures que garanteixin la preservació del patrimoni documental, com les que s'indiquen a continuació:

1. Cal dur a terme revisions i estudis de conservació dels fons per identificar la documentació en mal estat i establir prioritats d'actuació per restaurar i digitalitzar.

2. S'ha d'excloure de la consulta tota la documentació malmesa, la manipulació de la qual pugui posar-ne en perill la integritat.

3. Cal evitar l'abús de manipulació de volums o documentació concreta, i prioritzar digitalitzacions, d'acord amb la DT3.

4. S'ha d'utilitzar material i contenidors de conservació (capses, carpetes, sobres, fundes…) per a documentació de valor permanent. També s'ha d'evitar l'ús de materials àcids o altres elements accessoris sense valor documental i potencialment nocius (clips, grapes o elements metàl·lics, gomes elàstiques, cinta adhesiva, plàstics no inerts…). Per saber-ne més, vegeu la DT9.

5. Cal fer neteges periòdiques de les unitats d'instal·lació i dels prestatges amb aspiradors preferentment equipats amb filtres adequats que permetin regular la pressió d'aspiració. L'acció es defineix a la DT4.

6. S'han de fer controls ambientals i biològics periòdics, per part d'empreses especialitzades, d'acord amb la DT2.

7. Cal condicionar els dipòsits amb una climatització constant que garanteixi l'estabilitat de la temperatura i la humitat relativa, així com una ventilació adequada[1] que eviti l'estancament de l'aire i afavoreixi condicions ambientals homogènies.

8. S'han d'impulsar intervencions de restauració de la documentació malmesa. Per saber-ne més, vegeu la DT6.

[1] Tal com indiquen els criteris actuals de disseny d'edificis d'arxiu, cal distingir entre l'aportació d'aire exterior i el moviment o recirculació de l'aire interior.
En aquest sentit, l'aportació d'aire exterior se situa habitualment en valors aproximats de 0,1 a 0,25 renovacions per hora, mentre que el moviment d'aire interior pot assolir valors de 2 a 4 renovacions per hora per garantir una distribució homogènia de les condicions ambientals.

9. Les reproduccions en suports digitals són una eina fonamental per a la conservació dels fons, limitant la manipulació dels originals.

Taula orientativa dels paràmetres ambientals recomanables segons el comportament dels materials documentals, d'acord amb criteris de conservació preventiva i amb estàndards internacionals. Per saber-ne més, vegeu el Manual d'instal·lació (annex de la DT9):

Material	Temperatura	Oscil·lació	Humitat	Oscil·lació	Comportament
Paper	10 °–18 °C	±1 °C	35% –	±3%	Estable
Pergamí	13 °–18 °C	±1 °C	45% –	±3%	Estable
Tela tractada	10 °–18 °C	±1 °C	30% –	±3%	Estable
Fotografia b/n	1 °–18 °C	±2 °C	30% –	±5%	Moderat
Fotografia color	<10 °C (ideal ≤0 °C)	±1 °C	30% –	±2%	Inestable
Sustentats fotomecànics	10 °–18 °C	±1 °C	30% –	±3%	Inestable
Placa de vidre	10 °–18 °C	±1 °C	30% –	±3%	Moderat
Polièster (PET)	10 °–18 °C	±1 °C	30% –	±3%	Estable
Nitrats	<0 °C (-20 °C ideal)	±1 °C	aprox. 30%	±1%	Inestable
Acetats	<10 °C	±2 °C	30% –	±2%	Inestable
PVC	1 ° – 12 °C	±2 °C	30% –	±5%	Inestable
Pel·lícula b/n	8 °–16 °C	±2 °C	30% –	±5%	Moderat
Pel·lícula color	<10 °C (-20 °C ideal)	±1 °C	30% –	±2%	Inestable
Disc fonogràfic	8 °–16 °C	±2 °C	30% –	±5%	Moderat
Cilindre fonogràfic	≤16 °C (ideal <10 °C)	±2 °C	30% –	±5%	Moderat
Magnètics	≤10 °C (fins a 16 °C)	±2 °C	30% –	±5%	Inestable
Microformes	≤10 °C	±2 °C	30% –	±5%	Moderat
Suports òptics	10 °–16 °C	±2 °C	30% –	±5%	Moderat

En el cas de documents compostos per diversos materials, s'ha d'aplicar sempre el criteri més restrictiu, adoptant els paràmetres corresponents al material més sensible o amb més risc de degradació.